*उत्तेरित n. *Carriere eines Pferdes.*

उत्तोरण Adj. (f. आ) *mit aufgerichteten Bogen geschmückt.*

उत्तोरणपताक Adj. (f. आ) *mit aufgerichteten Bogen und Fahnen geschmückt.*

*उत्तोलन n. *das in die Höhe Heben.*

*उत्त्रास m. *Schreck.*

उत्त्रासक Adj. *schreckend.*

उत्थ 1) Adj. (f. आ) fast nur am Ende eines Comp. *a) aufstehend, sich erhebend.* Nom. abstr. °त्व n. Comm. zu Çat. Br. 887,10. — *b) hervorgehend, entstehend, entspringend* 304,27. — 2) *m. in आखूत्थ.

उत्थातर् Nom. ag. 1) *Aufsteher.* — 2) etwa *Beendiger, Beschliesser.*

उत्थातव्य n. impers. 1) *aufzustehen* Kâd. 77,2. — 2) *aufzubrechen.* — 3) *thätig zu sein* Spr. 1194.

उत्थान 1) m. *Urheber.* — 2) n. *a) das Aufstehen* Çâṅkh. Gṛhj. 1,24.25 (einer Wöchnerin). Gaut. (vom Mahl). *Sichaufrichten.* — *b) Aufgang* (der Gestirne). — *c) das Auferstehen eines Verstorbenen.* — *d) das Herauskommen, Emportauchen* Kap. 3,54. *das Aufschiessen* (von Pflanzen) Gaim. 6,5,36. — *e) Aufstand, Aufruhr* Râgat. 8,868. — *f) Bemühung, Anstrengung, Thätigkeit, Arbeit* Âpast. 2,28,1. — *g) Entstehung, Ursprung,* insbes. *einer Krankheit.* — *h) das Aufbrechen, Aufhören mit, Einstellung, Schluss.* — *i)* euphem. für *Ausleerung.* — *k) ein best. mit Mineralien vorgenommener Process.* — Nach den Lexicographen noch अङ्गन (प्राङ्गण), चैत्य, तल्प, पुस्तक, युध् (रण), वास्तल्प, सैन्य und हर्ष.

उत्थानयुक्त Adj. *bemüht,* mit Loc. eines Nom. act.

उत्थानवत् Adj. *thätig, fleissig.*

उत्थानवीर m. *ein Mann der That* 168,17.18.

उत्थानशील und °शीलिन् Adj. *thätig, fleissig.*

उत्थानीय Adj. *den Schluss bildend* Tâṇḍya-Br. 23,19,11. Comm. zu Lâṭj. 9,3,8.

उत्थानैकादशी f. *der 11te Tag in der lichten Hälfte des* Kârttika.

उत्थापक m. 1) *Wecker, Kammerdiener* Karaka 1,15. — 2) *eine best. Stilart.*

उत्थापन 1) n. *a) das Aufstehenmachen.* — *b) das Erwecken* 69,29. — *c) das Hervorgehenlassen, Hervortreiben.* — *d) das in's Werk Setzen.* — *e) das aufhören Machen, Beendigen.* — *f)* in der Mathem. *das Finden der gesuchten Quantität, Antwort auf eine Frage* oder *Substitution eines Werthes* Bîgag. 143. — 2) f. ई *ein beschliessender Vers.*

*उत्थापनीय Adj. = उत्थापनं प्रयोजनमस्य.

उत्थापयितर् Nom. ag. *Aufrichter.* Nom. abstr. °तृत्व n. Ind. St. 9,154.

उत्थाप्य Adj. 1) *wegzuschicken.* — 2) in der Math. *durch Substitution eines Werthes zu finden* Bîgag. 45.

*उत्थायम् Absol. *aufstehend.* शय्याया: *vom Lager* P. 3,4,52, Sch.

उत्थायिन् Adj. 1) *aufstehend* (vom Schlaf). — 2) *erscheinend.* — 3) *sich anstrengend, thätig* Spr. 1202. °यित्व n. Nom. abstr. 2977.

उत्थित n. *das Aufstehen* AV. 3,15,4.

उत्थितता f. *das bei der Hand Sein, Dienstbereitheit.*

*उत्थिताङ्गुलि m. *die Hand mit ausgestreckten Fingern.*

*उत्थेय m. *Fächer aus einem Pfauenschweif* Gal.

उत्पद m. N. pr. eines Sohnes des Çvaphalka Hariv. 1,34,13. Vgl. अपेद und उपेद.

उत्पक्ष्मन् und °क्ष्मल Adj. *mit erhobenen Wimpern.*

*उत्पचनिपचा und *उत्पचविपचा f.

*उत्पचिष्णु Adj. P. 3,2,136.

उत्पट m. *der aus einer Baumwunde hervordringende Saft.*

*उत्पत m. gaṇa उत्सङ्गादि in der Kâç. *Vogel.*

उत्पतन 1) Adj. (f. ई) *auffliegend.* विद्या *ein Zauberspruch, mittels dessen man sich in die Lüfte erhebt.* — 2) n. *a) das Aufspringen, in die Höhe Springen.* — *b) das Entstehen.*

उत्पताक Adj. *mit aufgezogenen Fahnen.*

उत्पताका f. *eine aufgezogene Fahne.*

उत्पताकाध्वज Adj. *mit aufgezogenen Fahnen und Bannern.*

*उत्पतितर् Nom. ag. *der da auffliegt, in die Höhe springt.*

उत्पतितव्य n. impers. *sursum subvolandum.*

उत्पतिष्णु Adj. 1) *auffliegend.* — 2) *im Begriff stehend aufzuspringen* Spr. 5179.

उत्पत्तव्य n. impers. *zum Vorschein zu kommen, zu erscheinen, aufzutreten.* अनेन °व्यम् *er wird wiedergeboren werden* Kâd. II,90,20.

उत्पत्ति f. 1) *das zum Vorschein Kommen, Entstehung, Geburt, Ursprung, origo, Fundgrube* Kâd. 5,5. — 2) *Wiedergeburt.* — 3) *Ertrag, Ergiebigkeit* (eines Landes). — 4) *das Vorkommen,* insbes. *einer vedischen Stelle, ausdrückliches Erwähntsein in einer vedischen Stelle* Gaim. 1,1,24. 2,1,3. 2,21. 3,6,6. 7,26. 4,2,14.19. 3,2.37. 6,1,42.

उत्पत्तिकेतन n. *Geburtsort, — stätte.*

उत्पत्तिधामन् n. dass. 112,20.

उत्पत्तिमत् Adj. *entstanden, geboren.*

उत्पत्तिवाक्य n. *ein vedischer* und folglich *maassgebender Satz* Njâjam. 4,3,21. Comm. zu 1,4,32. 2,7 und zu Gaim. 2,2,22.

उत्पत्तिशिष्ट Adj. so v. a. *im Veda gelehrt* Nilak. zu MBh. 12,201,12.

उत्पत्त्यपूर्व n. *die wunderthätige Wirkung einer einzelnen Handlung aus einem Aggregat von Handlungen* Comm. zu Njâjam. 2,1,5.

*उत्पत्त्यपाकुला f. wohl fehlerhaft für *उत्पत्त्यव्याकुला f., wie die Kâç. liest.

उत्पत्सु *eine best. Zeitperiode.*

1. उत्पथ m. *Abweg* (eig. und übertr.) 228,28.

2. उत्पथ Adj. *vom rechten Wege gewichen* Bhâg. P. 1,17,16 (उत्पथानिक् zu verbinden).

उत्पथचारिकत्व n. Ind. St. 9,154 fehlerhaft für °वारिकत्व.

उत्पथवारिक (°वारक?) Adj. *von Abwegen zurückhaltend.* Nom. abstr. °त्व n. Nṛs. Up. 203,5.

*उत्पन्नबल Adj. *mächtig* Gal.

उत्पन्नबुद्धि Adj. *verständig, klug* 106,3.

उत्पन्नापवर्गिन् Adj. *entstehend und sogleich wieder vergehend* Comm. zu Njâjas. 3,2,44. fgg. Nom. abstr. °र्गित्व n. ebend.

1. उत्पल 1) n. *a) Lotusblüthe,* insbes. *eine blaue* 251,29. 252,3. 313,18. erscheint später als कमल 97,30. Auch *m. Am Ende eines adj. Comp. f. आ. — *b) Samenkorn einer Nymphaea.* — *c) Costus speciosus* Bhâvapr. 1,175. Varâh. Bṛh. S. 77,10. — *d) *Blume* überh. — *e) eine best. Hölle* (buddh.). — 2) m. N. pr. *a)* eines Schlangendämons. — *b)* verschiedener Männer. — 3) f. आ N. pr. eines Flusses Hariv. 9511. — 4) *f. ई *ein best. Gebäck.*

2. *उत्पल Adj. *fleischlos.*

उत्पलक m. N. pr. 1) *eines Schlangendämons. — 2) eines Mannes, = उत्पल.

*उत्पलगन्धिक n. *eine Art Sandelholz.*

*उत्पलगोपा f. = उत्पलसारिवा Nigh. Pr.

*उत्पलपत्र n. 1) *Lotusblüthenblatt.* — 2) *eine durch den Fingernagel eines Frauenzimmers hervorgebrachte Wunde.* — 3) *Schminkfleck, Schönfleckchen.* — 4) = उत्पलपत्रक.

उत्पलपत्रक n. *ein best. chirurgisches Instrument.*

उत्पलपरिमल m. Titel eines Commentars zur Varâhasaṃhitâ Kumârasv. zu Pratâpar. 154,5.

उत्पलपुर n. Name einer von Utpala erbauten *Stadt.*

उत्पलभेद्यक m. *eine Art von Verband.*

*उत्पलमालभारिन् Adj. *einen Lotuskranz tragend* P. 6,3,65, Schol.

उत्पलमाला f. Titel von Utpala's Wörterbuche.

उत्पलराज m. N. pr. eines Dichters.

उत्पलवन n. *Lotusgruppe* 112,24.